Bible Study The Gospel of John

Աստվածաշնչի ուսուցում Հովհաննեսի Ավետարանը

References:

- John NIV Commentary by G. M. Burge
- The Gospel of John by J. C. Ryle
- The Gospel of John by A. W. Pink
- The Expositor's Bible by M. Dods

Աղբյուրը

- Հովհաննես Ժամանակակից Թարգմանություն ըստ Գ. Մ. Բըրջի
- Հովհաննեսի ավետարան ըստ Ջ. Ս. Ռայլի
- Հովհաննեսի ավետարան ըստ Ա. Վ. Փինքի
- Մեկնաբանված Աստվածաշունչ ըստ Մ. Դոդսի

Bible Study The Gospel of John

Աստվածաշնչի ուսուցում Հովհաննեսի Ավետարանը

My purpose for this study:

- First priority: to learn the Word of God
- Second priority: to learn from the Word

This is a systematic, step-by-step study of the gospel of John

Այս ուսուցման նպատակն է

- Առաջինը` սովորել Աստծո Խոսքը
- Երկրորդը` սովորել Աստծո Խոսքից

Հովհաննեսի Ավետարանի այս ուսուցումը կլինի

համակարգված, քայլ առ քայլ

Introduction

Ներածություն

The book as a whole:

- John is different from the other 3 gospels (called synoptic gospels):
  - It brings into view spiritual relationships rather than human ties
  - It contains no account of Jesus' birth or early years
  - No account of casting out of evil spirits

(Synoptic means they all cover essentially the same sequence of events in Jesus Christ's life.)

Ընդհանուր գրքի մասին.

- •Հովհաննեսի Ավետարանը տարբերվում է մյուս 3 Ավետարաններից (որոնք կոչվում են համատես Ավետարաններ):
- •Այն ընդգծում է ավելի շատ հոգևոր հարաբերությունները, քան մարդկային կապերը
- •Այն ոչ մի տեղեկություն չի տալիս Հիսուսի ծննդյան կամ վաղ տարիքի մասին
- •Ոչ մի գրառում չկա մարդկանց չար ոգիներից ազատելու մասին (Համատես նշանակում է, որ նրանք բոլորը գրել են Հիսուս Քրիստոսի կյանքի նույն հաջորդական իրողությունների մասին)

Introduction

Ներածություն

John is also different in:

- No hint is given that his clothing was "of camel's hair," or that "his meat was locusts and wild honey."
- Nothing is recorded of his stern Call to Repentance "repent for the kingdom of heaven is at hand."

- Հովհաննեսի մասին գրվածը նույնպես տարբերվում է.
- Ոչինչ չկա գրված այն մասին, որ «նրա հագուստը ուղտի բրդից էր», կամ «նրա կերակուրն էր մարախ ու վայրի մեղր»։
- Չի հիշատակվում նաև ապաշխարության նրա կոչը. «Ապաշխարեք, որովհետև երկնքի Արքայությունը մոտ է»։

Introduction Ներածություն

- In each of the other Gospels
   Christ is viewed in human
   relationships, connected with
   earthly people; but here He is
   viewed in a Divine relationship
- The theme of John's Gospel is the Godhood of Jesus
- The Divine Sonship of the Lord Jesus is emphasized
- Մյուս բոլոր Ավետարաններում նկարագրված են Քրիստոսի հարաբերություննրը մարդկանց հետ, Նրա կապն աշխարհիկ ժողովրդի հետ, իսկ այստեղ Նա պատկերված է աստվածային հարաբերությունների մեջ
- Հովհաննեսի Ավետարանի հիմնական Թեման Հիսուսի աստվածային Էությունն է
- Շեշտադրվում է Հիսուսի` Աստծո Որդի լինելու փաստր

Introduction

Ներածություն

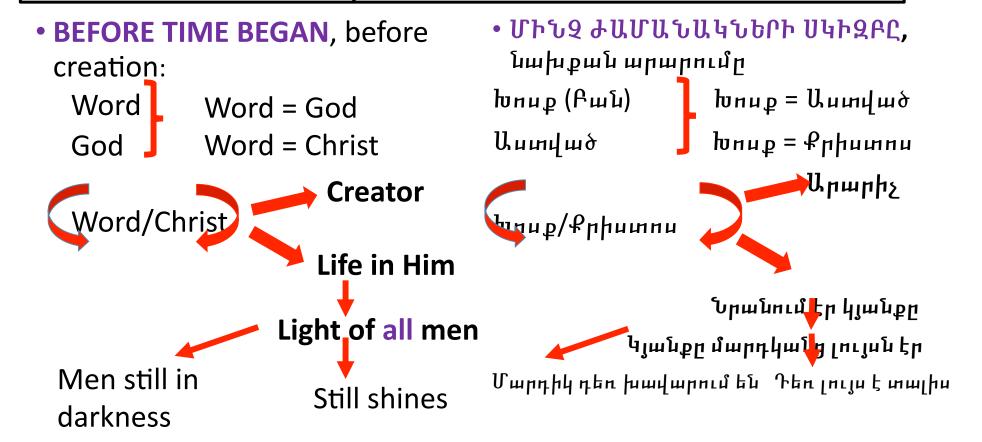
Purpose and emphases

- The concept of **love** is important and prominent here
- Emphasizes the teachings of Jesus about discipleship/abiding
- Purpose: "that you may believe that Jesus is the Messiah, the Son of God, and that by believing you may have life in his name." (20:31)
- Total 21 chapters:
- 1 chapter/week about 5 6 mo's

Նպատակը և շեշտադրումը

- Այստեղ կարևորությունը տրվում է սիրո գաղափարին
- Շեշտը դրվում է այն բանի վրա, որ Հիսուսը սովորեցնում էր լինել հաստատուն աշակերտելու մեջ
- Նպատակն է` «որ հաւատաք, թե Ցիսուսն է Քրիստոսը` Աստուծոյ Որդին. և որ հաւատալով կեանք ունենաք Նորա անունովը» (20:31)
- Գիրքը բաղկացած է 21 գլխից։
- Ցուրաքանչյուր շաբաթ 1 գլուխ մոտավորապես 5-6 ամիս։

John 1: 1 – 5 Հովհաննես 1:1 – 5

"In the beginning was the Word"

«Սկզբումն էր Բանը (Խոսքը)»

The preexistence of Christ

- The WORD was not only from the beginning
  - He was "in the beginning."

He was Himself without beginning

He was **eternal**

Only God is eternal

Thus, the WORD is God

Քրիստոսի ավելի վաղ դոյությունը

- ԲԱՆԸ Իր գոյությունը չսկսեց <mark>հենց</mark> սկզբում
- «Սկզբում» Նա արդեն գոյություն ուներ։

Առանց այդ սկզբի էլ <mark>Նա կար,</mark> գոյու<mark>թյ</mark>ուն ուներ

Նա հավիտենական էր

Միայն Աստված է հավիտենական Հետևաբար, ԲԱՆՆ Աստված է

"the **Word** was **WITH GOD**" «Բանն ԱՍՏԾՈ ՄՈՏ էր»,

- "the Word was WITH GOD."
  - in the presence of God
  - fellowship existed between the Word and God (before creation).
- The word was "with God" not "in God."
  - a separate personality, not mixed personality

- «<mark>Բանն ԱՍՏԾ</mark>ը ՄՈՏ Էր»
- Աստծո ներկայության մեջ
- Աստծո և Բանի մեջ գոյություն ուներ միաբանություն (նախքան արարումը)
- Բանն «Աստծո մոտ» էր, և ոչ **«Աստծ**ո <mark>սեջ»։</mark>
- ամբողջովին առանձին անհատականություն

"the Word was God"

«Բանն Աստված էր»

- Why is the Lord Jesus designated "the Word?" (GR: "logos.") What is the significance (4) of this title?
- 1. A "word" is a means of communication and revelation.

the Word ("became flesh") reveals the attributes and perfections of God.

He displayed God's power, wisdom, holiness, grace, and His heart

- Ինչու՞ է Տեր Հիսուսը բնութագրվում որպես «Բան» (հունարեն լոգոս)։ Ո՞րն է այս բառի նշանակությունը (4)։
- 1. «Բանը» (Խոսքը) հաղորդակցության սիջոց է։

Բանը (Խոսքը) («որը մարմին դարձավ») բացահայտում է Աստծո հատկանիշները և Նրա կատարյալ լինելը։

Նա ցույց տվեց Աստծո զորությունը, իմաստությունը, սրբությունը, շնորհքը և Նրա սիրտը

"the Word was God"

«Բանն Աստված էր»

2. "God who at various times and in divers manners spoke in time past unto the fathers by the prophets, had in these last days spoken unto us by his Son." (Heb 1: 1-2)

2. Շատ մասերով և շատ կերպերով Աստուած առաջուց խօսելով մեր հայրերի հետ մարդարէների ձեռով, այս վերջի օրերումը խօսեց մեզ հետ Որդովը» (Եբր. 1: 1-2)

Christ is the final spokesman of God

Christ is the spokesman of God

Քրիստոսն Աստծո վերջին ներկայացուցիչն է

Քրիստոսն Աստծո ~~հերկայացուցիչն է~~

"the Word was God" «Բանն Աստված էր»

- 3. "I am Alpha and Omega," (Rev
- 1: 8) He is the One who utters all God has to say, from start to finish.
- 4. "No man hath seen God at any time; the only begotten Son, ... he hath declared him." (Jn 1: 18)

As the Spokesman of God

Christ has made God intelligible

The Word – Christ - manifested the invisible God

- 3. «Ես եմ Ալֆան և Օմեգան», (Հայտն. 1: 8) Նա է Աստծո ասելիքն արտաբերողը, սկզբից մինչև վերջ։
- 4. «Աստուծուն ոչ ով երբէք չէ տեսել. բայց միածին Որդին, ...Նա պատմեց» (Հովհ. 1: 18)։

Որպես Աստծո ներկայացուցիչ

Քրիստոսն Աստծուն հասկանալի դարձրեց

Բանը` Քրիստոսը, անտեսանելիԱստծուն հայտնի արեց "All things were made by him"(3)... "In him was life"(4) «Ամեն ինչ Նրանով եղավ» (3)... «Նրանով էր կյանքը» (4)

ξp

Since Christ is the Creator Must be the Fountain of life

He is the Life-Giver

the Life was THE LIGHT of men

Քանի որ Քրիստոսն է Արարիչը
Նա է
կյանք տվողը
Կյանքը մարդկանց համար ԼՈՒՑՍՆ

"In him was life and the life was the light of men." (1:4)

«Նրանով էր կյանքը, և կյանքը մարդկանց լոյսն էր» (1:4)

- In what sense is Christ "the life" and the "light of men?"
  - All rational men "show the work of the law written in their hearts, their conscience also bearing witness" (Rom. 2:15).
  - It is this "light" that makes men responsible, accountable human beings – before God.

- Ի՞նչ իմաստով է Քրիստոսը «կյանքը» և «մարդկանց լույսը»
- Բոլոր բանական մարդիկ «ցույց են տալիս Թէ օրէնքի գործը նորանց սրտերումը գրուած է` նորանց խղճմտանքի վկայուԹիւնովը» (Հռովմ. 2:15)։
- Հենց այդ «լույսն» է, որ մարդկանց դարձնում է պատասխանատու և Աստծո առաջ հաշվետու մարդկային էակներ։

"the darkness comprehended it not" (John 1:5)

«և խաւարը չ'իմացաւ Նորան» (Հովհ. 1:5)

- The world is in darkness, not just the Jews.
- The "world" (Gk. kosmos) is not the created order of things; it is not the natural environment per se.
  - 1. It is the sphere of creation that lives in rebellion (1:10; 7:7; 14:17, 22, 27, 30; 15:18–19)

- Ոչ միայն <mark>հրեաները</mark>, այլ ողջ <mark>աշխարհն</mark> է դտնվում խավարի մեջ
- «Աշխարհ» բառը (հունարեն՝ կոսմոս) գոյություն ունեցող բաները չեն արարման հաջորդականությամբ, այն բնական կենսամիջավայրը չէ։
- 1. Այն ողջ երկրագունդն է, որն ապրում է ապստամբության մեջ (1:10; 7:7; 14:17, 22, 27, 30; 15:18– 19)

"the darkness comprehended it not" (John 1:5) «և խաւարը չ'իմացաւ Նորան» (Հովե. 1:5)

- 2. "the darkness" (not the physical world) is so impenetrable and hopeless, it neither recognizes nor comprehends.
  - a fearful indictment of fallen human nature: in darkness
  - Only grace can bring one "out of darkness"

- 2. «Խավարը» (ոչ ֆիզիկական աշխարհը) այնքան անթափանեց է և անհույս, այն ոչինչ չի ճանաչում և ոչինչ չի հասկանում։
- մարդկության անկման սարսափելի հետևանք է խավարը
- Միայն շնորհքը կարող է «դուրս բերել մարդուն խավարից»

Mission of John the Baptist

Հովհաննես Մկրտչի առաքելությունը

- "There was a man sent from God, whose name was John [the Baptist]. The same came for a witness, to bear witness of the Light, that all men through him might believe. He was not that Light, but was sent to bear witness of that Light" (verses 6-8).
- «Մի մարդ եղավ Աստուածանից ուղարկուած, անունը Ցովհաննէս։ Սա վկայութեան համար եկավ, որ այն Լոյսի համար վկայէ. Որ ամենքը նորանով հաւատան։ Նա չէր Լոյսը, այլ որ Լոյսին համար վկայէ» (խոսքեր 6-8)։

John the Baptist - To bear witness of the light

Հովհաննես Մկրտիչ – Որ լույսի համար վկայի

- Name "John" signifies "the gift of God."
- Mission: To bear witness of the LIGHT: The Light is here.
- Who needs to be told that there is a light?
  - who are the ones that are unconscious, who need to be told it is shining? The blind!
  - "the darkness comprehended it not."

- «Հովհաննես» անունը նշանակում է «Աստծո պարգև»
- Առաքելությունը. Վկայել ԼՈՒՅՍԻ համար
- Ո՞վ կարիք ունի լսելու, որ լույս գոյություն ունի։
- Ո՞վ կարիք ունի լսելու, որ այն շողում է։
- Կույրե՛ րը։
- «և խաւարը չ'իմացաւ Նորան»

John the Baptist - To bear witness of the light

Հովհաննես Մկրտիչ — Որ լույսի համար վկայի sho himself was not "that <mark>light</mark>." • Հովհաննեսն ինքը «այդ լույսը» չէր։

- John himself was not "that light."
  - Both "light" and "life" is to be found in God only.
  - The light of "every man," by nature, is the moral light and reason and conscience.
- Why was he a witness? "that all men through Him might believe"(1:7)
  - Why am I a witness?
  - Do I feel I am sent to be a witness?

- «Լույսը» և «կյանքը» կարող ենք գտնել միայն Աստծո մոտ
- «Ցուրաքանճյուր մարդու» համար լույսը բարոյականության, բանականության և խղճի լույսն է
- Ի՞նչ էր նա վկայում։ «որ ավենքը նրանով հավատան» (1:7)
- Ի՞նչ եմ վկայում ես։
- Իսկ ես կանչվա՞ծ եմ վկայելու

"He was in the world .. He came unto his own, and his own received him not" (John 1: 10,11).

Աշխարհքումն էր.. Իրանների մէջ եկաւ, և իրանները նորան չ'ընդունեցին (Հովհ. 1: 10,11)

- The world is charged with ignorance (in darkness)
- Israel is charged with unbelief
  - The world "knew him not"
  - Israel "received him not

- Աշխարհը անտեղյակության (խավարի) մեջ է
- Իսրայելը անհավատության մեջ է
- Աշխարհը չճանաչեց Նրան
- Իսրայելը չընդունեց Նրան

"gave he power to become the sons of God"

«տվեց նրանց իշխանություն Աստծո որդիները լինելու»

- "but as many as received him, to them gave He power (right) to become the sons of God, even to them that believe on his name" (verse 12).
- IT TAKES POWER TO BECOME SONS OF GOD!...
- THE WORD AND GOD GAVE
   THIS POWER TO YOU AND ME—
   and we must use it.

- «բայց որոնք որ նորան ընդունեցին, իշխանութիւն (իրավունք) տուաւ նորանց Աստուծոյ որդիներ լինելու նորանց, որ նորա անունին հաւատում են» (խոսք 12)
- Իշխանություն է անհրաժեշտ Աստծո զավակները դառնալու համար
- Բանը և Աստված տվել են այդ իշխանությունը ինձ և քեզ, և մենք պետք է օգտագործենք այն։

Become the sons of God

Դառնալ Աստծո որդիները

 All that is in Christ is literally and really for me, given by the Father to be my life. BELIEVE

Through the Spirit

Take Jesus **as your all**Always and actively

Have the heart & life FULL of Jesus

FULL? of Jesus ...?

• Այն ամենը, ինչ կա Քրիստոսում, ինձ համար է, Հայրն այդ ամենը տվել է ինձ։ ՀԱՎԱՏԱ

Սուրբ Հոգու միջոցով

միջտ ընդունիր Հիսուսին, որպես քո ամենր

Ունեցիր Հիսուսով ԼԻ կյանք և սիրտ

ԼԻ՞։ Հիսուսո՞վ։

Become the sons of God Դառնալ Աստծո որդիները

Continually exercise your faith: "all that I see in Jesus is for me." (Though you do not yet experience)

I am a SON

- Our life is a continuous reception and apprehension of Christ.
  - The Holy Christ lives in me
  - The fullness of God lives in me

How do I make more room for Jesus? Deny self more abiding

Շարունակաբար մարզիր հավատքդ։ «Այն ամենը, ինչ տեսնում եմ Հիսուսում, ինձ համար է»։

Ես Նրա զավակն եմ

- Մեր կյանքը Քրիստոսին շարունակաբար ճանաչելն ու ընդունելն է։
- Սուրբ Հոգին ապրում է իմ մեջ։
- Աստծո լիությունն ապրում է իմ մեջ։

Ինչպե՞ս ավելի շատ տեղ ազատեմ

Հիսուսի համար։ Որանամ անձս, ավելի հաստատուն դառնամ

Become the sons of God Դառնալ Աստծո որդիները

Advice

- Get all the characteristics of a child of God (Bible), and after each one of them write:
- Ex: "Blessed are the peacemakers, for they shall be called sons of God." (Matt 5:9)
  - Jesus shall work this in me: to make me to a child of God.
  - Son by inheritance. This is my position

Խորհուրդ։

- Հավաքիր Աստծո զավակին բնորոշ բոլոր գծերը (Աստվածաշնչից) և դրանցից այսպես՝
- Օրինակ` «Երանի խաղաղութիւն անողներին, որ նորանք Աստուծոյ որդիք կ'կոչուին» (Մատթ. 5:9)
- Հիսուսն այս ամենը կկատարի իմ կյանքում, որպեսզի ինձ Աստծո զավակ դարձնի
- Ժառանգության զավակ, սա է իմ կոչումը

Become the sons of God Դառնալ Աստծո որդիները

- Son = Child Son = Mature
- Receiving Him in all His fullness makes me – in practice – a child of God, for His glory.
- Որդի = զավակ Որդի = հասուն
- Նրան Իր լիությամբ ընդունելը դարձնում է ինձ *իրական* Աստծո զավակ, <mark>Նրա փառքի համար</mark>։

"gave he power to become the sons of God"

«տվեց նրանց իշխանություն Աստծո որդիները լինելու»

- We have a BIRTHRIGHT AND THE PRIVILEGE to become sons of God!
- RULE WITH GOD AS THE BRIDE OF CHRIST FOR ALL ETERNITY!
  - Establish the Kingdom
  - Through intercession
- This is what John was trying to get everyone to see

- Մենք ունենք <mark>իրավունք</mark> և առավելու**թ**յուն Աստծո զավակներ դառնալու համար
- ԹԱԳԱՎՈՐԵԼՈՒ ԱՍՏԾՈ ՀԵՏ ՈՂՋ ՀԱՎԵՐԺՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՐՍԸ
- Հաստատելու Արքայությունը
- Բարեխոսության ի միջոցով
- Սա էր Հովհաննեսը փորձում ցույց տալ բոլորին

CHRIST, THE WORD INCARNATE John 1:14-18

Քրիստոսը, «մարմնացած» բառը, Հովհ. 1։14-18

"the word was made (became) flesh, and dwelt among us" (John 1:14).

- The **Infinite** $\longrightarrow$ **finite**.
- The Invisible tangible.
- The distant very close
- The Word became flesh. How?
   It is a divine mystery.
  - He is fully God and fully human.

- «բանը մարմին եղավ (դարձավ), և բնակվեց մեր մեջ» (Հով հ. 1:14).
- Անսահման սահմանափակ
- Անտեսանելին 🧡 ոշափելի
- Հեռուն —— շատ մոտ
- Խոսքը մարմին դարձավ։ Ինչպե՞ս։
- Դա աստվածային առեղծված է։
- Նա ամբողջությամբ Աստված է և ամբողջությամբ մարդ։

"And the word was made flesh, and dwelt among us"

«բանը մարմին եղավ , և բնակվեց մեր մեջ»

- Christ is the center of God's dwelling with Israel
  - Previously, God had dwelt with them in the tabernacle in the desert (Ex. 25:8–9; Zech. 2:10).
  - The glory of God was restricted to the tabernacle (Ex. 40:34). Now visible in Christ, as a human being. (John 1:14)
- God dwelt not in a man, but that God became Man.

- Քրիստոսի միջոցով է Աստված բնակվում Իսրայելի հետ
- Նախկինում Աստված <mark>բնակվում էր</mark> նրանց հետ անապատի <mark>խորանում</mark> (Ել. 25:8–9; Զաք. 2:10).
- Եվ Աստծո փառքը լցրեց խորանը (Ել. 40:34).
- Հիմա Նա տեսանելի է Քրիստոսում որպես մարդկային արարած (Հովհ. 1:14)
- Աստված չբնակվեց մարդու մեջ, Աստված Ինքը մարդ դարձավ

"And the word was made (became) flesh, and dwelt among us"

«բանը մարմին եղավ , և բնակվեց մեր մեջ»

- Immanuel—God with us.
- GOD BECAME DUST— so that WE might become SONS OF GOD
- This union of the two natures (God & man) was necessary in order to fit Christ to become a Mediator
  - He, as God, can now be "touched with the feeling of our infirmities" (Heb 4:15)
  - It was now possible for Him to die for us, our sins

- Էմմանուել Աստված մեզ հետ
- Աստված հողեղեն դարձավ, որպեսզի մենք կարողանանք դառնալ Աստծո զավակներ
- Այս երկու էությունների (Աստված և մարդ) միությունը անհրաժեշտ էր, որ Քրիստոսը կարողանար Միջնորդ դառնալ
- Նա` որպես Աստված, հիմա կարող է «մեր տկարութիւններին հետ կարեկից լինիլ» (Եբր. 4:15)
- Այսպես Նա արդեն կարող էր մահանալ մեր և մեր մեղքերի համար

"And the word was made (became) flesh, and dwelt among us "

«բանը մարմին եղավ , և բնակվեց մեր մեջ»

- OT prophecy represented the coming Messiah as both human and Divine: the idea was not new.
  - As a descendant of David (2 Samuel 7:12); a "Man of sorrows" (Isa. 53:3).
  - As "the wonderful Counsellor, the Mighty God, the Father of the ages, the Prince of peace" (Isa. 9:6).

- Հին Կտակարանի մարգարեությունները ներկայացնում էին սպասված Մեսսիային որպես և մարդ և Աստված. այդ գաղափարը նոր չէր։
- Որպես Դավիթի հետնորդ (2 Թագ. 7:12); «Անարգված և երեսից ընկած» (Ես. 53:3)
- Որպես «Սքանչելի, Խորհրդական, Հզօր Աստուած, Ցաւիտենականութեան Հայր, Խաղաղութեան իշխան» (Ես. 9:6)

"We beheld his glory." (1:14)

«Մենք Նրա փառքը տեսանք» (1:14)

What is meant by this?

Glory = display of **His majesty & power**. Manifested in:

- His signs and miracles showed his glory (2: 11; 11: 4).
- In John, the cross of Christ is repeatedly described as Jesus' glorification (John 12: 23– 24; 13: 31).
- **Resurrection** (20: 24-29)

Ի՞նչ է սա նշանակում

- Փառք = Նրա մեծության և զորության արտացոլումը, որը դրսևորվում էր
- Նրա նշանների և հրաշքների մեջ (2: 11; 11: 4)
- Հովհաննեսի մոտ Քրիստոսի խաչը պարբերաբար նկարագրվում է որպես Հիսուսի փառավորում (Հովհ. 12: 23– 24; 13: 31).
- Հարություն (20: 24-29)

"We beheld his glory." (1:14) «Մենք Նրա փառքը տեսանք» (1:14)

"Glory" signifies His supreme excellency in His personal perfections. In what?

- the glory of an infinite Humility
- the glory of a matchless Grace
- the glory of a fathomless Love

- «Փառքը» Նրա կատարելությունն ու դերազանցությունն է։ Ինչի՞ սեջ
- անսահման համեստության փառքը
- անզուգական շնորհքի փառքը
- անհուն Սիրո փառքը

"full of grace and truth"

«շնորհքով և ճշմարտությունով լի»

- Truth = opposite of falsehood, what is right... anything more?
- Truth is God revealing Himself
  - Truth is not just what is right
  - Truth is divine and therefore it is right
- Thus, Jesus is the truth (14: 6) and the Holy Spirit is the Spirit of truth (15: 26; 16: 13).

- Ճշմարտությունը = ստի հակառակը, այն ամենը, ինչ որ ճիշտ չէ... Ուրիշ էլ ի՞նչ։
- Ճշմարտությունն Աստված է, Ով բացահայտում է Իրեն
- Ճշմարտությունը միայն այն չէ, ինչ որ պարզապես ճիշտ է
- Ճշմարտությունն աստվածային է, այդ իսկ պատճառով էլ ճիշտ է
- Հետևաբար, Հիսուսն է ճշմարտությունը (14: 6), իսկ Սուրբ Հոգին ճշմարտության Հոգին է (15: 26; 16: 13).

"full of grace and truth"

«շնորհքով և ճշմարտությունով լի»

- "Grace and truth." We cannot have the one without having the other.
- Truth and grace: are in both OT & NT
- Unlike OT, in NT grace came in Person

- «Շնորհքը և ճշմարտությունը»։ Մենք չենք կարող ունենալ մեկը առանց մյուսի
- Ճշմարտությունը և շնորհքը և Հին Կտակարանում են հանդես գալիս, և Նոր
- Ի տարբերություն Հին Կտակարանի, Նոր Կտակարանում գթությունը Հանդես է գալիս Մարդու կերպարով

"And of his fullness have all we received, and grace for grace" (John 1:16). Եւ Նորա լիութիւնիցը մենք ամենքս

- առանք շնորհք շնորհքի տեղ
   Ah, what is it that we have not ೧ កោត ការការការ "received!"
- From Him we have "received"
  - life (John 10:28)
  - peace (John 14:27)
  - joy (John 15:11)
  - God's own Word (John 17:14)
  - the Holy Spirit (John 20:22)

- 0, վենք այնքա՜ն բան ենք «ստանբլ»
- Նրանից մենք «ստացել ենք»
- կյանք (Հով հ. 10:28)
- խաղաղություն (Հովհ. 14:27)
- ուրախություն (Հովգ. 15:11)
- Աստծո Խոսքը (Հովհ. 17:14)
- Սուրբ Հոգուն (Հովհ. 20:22)

"For the law was given by Moses, but grace and truth came by Jesus Christ" (John 1:17). «Որովհետև օրէնքը Մովսէսի ձեռովը տրուեցաւ. շնորհքը և ճշմարտութիւնը Ցիսուս Քրիստոսի ձեռովն եղաւ» (Հովհ. 1:17).

A contrast: law vs grace

- The law "given" by Moses, it was not his own
- "grace and truth" were not merely "given," they "came by Jesus Christ," these were His own characteristics
- God was manifested through the Law, now God was manifested by the Only Begotten Son.

- Հակադրություն օրենքն ընդդեմ ջնորհքի
- Մովսեսի կողմից <mark>«տրված»</mark> օրենքը հենց Մովսեսինը չէր
- «շնորհքն ու ճշմարտությունը» ոչ միայն հենց այնպես «տրվեցին», այլ <mark>եկան</mark> Հիսուս Քրիստոսի հետ, դրանք հենց Քրիստոսի հատկանիշներն էին
- Աստված Իրեն բացահայտել էր Օրենքի միջոցով, իսկ հիմա բացահայտում է ԻրՄիածին Որդու միջոցով։

"For the law was given by Moses, but grace and truth came by Jesus Christ" (John 1:17). «Որովհետև օրէնքը Մովսէսի ձեռովը տրուեցաւ. շնորհքը և ճշմարտութիւնը Ցիսուս Քրիստոսի ձեռովն եղաւ» (Հովհ. 1:17).

- John was not discrediting
   Moses or the Law
- Was not the Law "truth?" Yes, as far as it went.
- It announced what God justly demanded of men.
- The Law was holy, and the commandment holy, just, and good. (Rom 7:12)

- Հովհաննեսը չէր վարկաբեկում Մովսեսին կամ Օրենքը
- Օրենքը ճշմարտություն չէ՞ր։ Այն ճշմարտություն էր, քանի դեռ գործում էր։
- Օրենքն իր մեջ պարունակում էր այն ամենը, ինչ Աստված <mark>արդար կերպով</mark> պահանջում էր մարդուց
- Օրէնքը սուրբ է` և պատուիրանքն էլ սուրբ և արդար և բարի (Հռով. 7:12)

The law was given by Moses Օրէնքը Մովսեսի ձեռքով տրվեց

The Law

- It demanded absolute obedience
- Such a Law could never justify a sinner
- It was not given for this
- It's "glory," is the glory of thunder and lightning, of fire.

0րենքը

- Պահանջում էր կատարյալ հնազանդություն
- Այսպիսի օրենքը երբեք չէր կարող արդարացնել մեղավորին
- Այն արդարացնելու համար չէր տրված
- Դրա «փառքը» որոտի, կայծակի և կրակի փառքն է։

The law was given by Moses Օրէնքը Մովսեսի ձեռքով տրվեց

The Law is a tutor (Gal 3: 24):

- God's Education
  - Knowledge and possession of the law does not give power to obey
  - Wisdom and strength of man cannot obey God
  - It took the Israelites centuries to learn this lesson
  - How well have we learned this lesson?
  - "Not by might, not by power, but by my Spirit says the Lord."

Օրէնքը դաստիարակ է (Գաղ. 3: 24)

- Աստծո ուսուցումը
- Օրենքի իմացությունը զորություն չի տալիս հնազանդության համար
- Մարդկային իմաստությունն ու ուժը չեն կարող հնագանդվել Աստծուն
- Իսրայելացիներից դարեր պահանջվեց, որպեսզի հասկանան դա
- Որքա՞ն լավ ենք մենք ինքներս դա հասկանում
- «Ոչ թե զօրութիւնով, և ոչ թե ոյժով, այլ իմ հոգովը, ասում է Զօրաց Տերը»։

The law was given by Moses Օրէնքը Մովսեսի ձեռքով տրվեց

- The law exhibited
  - God's righteous hatred of sin
  - His holy determination to punish it
  - It exposed the guilt and corruption of the sinner
  - But, left him to his doom.

- Օրենքը ցույց էր տալիս
- Աստծո արդար ատելությունը մեղքի նկատմամբ
- Մեղքը պատժելու Նրա սուրբ մտադրությունը
- Այն բացահայտում էր մեղավորի մեղքերն ու անարդարությունները
- Բայց չէր ազատում մեղավորին կործանումից։

The Law Օրենքը

 "For what the law could not do, in that it was weak through the flesh, God sending his own Son in the likeness of sinful flesh, and for sin, condemned sin in the flesh: That the righteousness of the law might be fulfilled in us, who walk not after the flesh, but after the Spirit"

(Rom. 8:3, 4)

• «Որովհետև այն որ անկարելի էր օրէնքին, որ տկար էր մարմնի պատճառովը, Աստուած իր Որդին ուղարկելով մեղքի մարմնի նմանութիւնովը և մեղքի համար մեղքին դատապարտեց այն մարմնումը. Որ օրէնքի արդարութիւնը կատարուի մեզանում, որ մարմնաւորապէս չենք վարվում՝ այլ հոդևորապէս

(Հռով. 8:3, 4)

Law and Grace Օրենքը և շնորհքը

Contrasts between Law and Grace:

- 1. Law refers to men as members of the old creation; Grace makes men members of a new creation.
- 2. Law manifested what was in Man: sin; Grace manifests what is in God: Love.
- 3. **Law demanded** righteousness from men; **Grace brings** righteousness to men.

Օրենքի և շնորհքի հակադրությունները

- 1. Օրենքն անդրադառնում է մարդկանց` որպես հին արարածների, Շնորհքը դարձնում է մարդկանց նոր արարածներ
- 2. Օրենքն արտացոլում էր այն, ինչ կա մարդու մեջ` մեղքը, Շնորհքն արտացոլում է այն, ինչ կա Աստծո մեջ` Սերը։
- 3. Օրենքը մարդուց արդարություն է պահանջում, Շնորհքը տալիս է մարդուն այդ արդարությունը։

Law and Grace

Օրենքը և շնորհքը

Contrasts between Law and Grace:

- 4. Law sentences a living man to death; Grace brings a dead man to life.
- 5. **Law** speaks of what men must **do** for God; **Grace** tells of what Christ has **done** for men.
- 6. Law gives a knowledge of sin; Grace puts away sin.

- Օրենքի և շնորհքի հակադրությունները
- 4. Օրենքը կենդանի մարդուն դատապարտում է մահվան։ Շնորհքը կյանք է տալիս մահացածին։
- 5. Օրենքը խոսում է այն մասին, թե ինչ պիտի անի մարդն Աստծո համար, Շնորհքը խոսում է այն մասին, թե ինչ է արել Աստված մարդու համար։
- 6. Օրենքն ասում է, Թե ինչ է մեղքը, Շնորհքն ազատում է մեղքից։

"only begotten Son, which is in the bosom of the Father, he hath declared him" (verse 18).

«բայց միածին Որդին, Հօր ծոցումը լինողը, նա պատմեց» (խոսք 18)

"bosom of the Father" intimacy of love: the Family of God

- The Son passionately declared the Father.
  - That is exactly what God wants us to do!
- If I don't declare THE FATHER, I don't understand about the Family of God and the gospel.

- «Հոր ծոցում լինողը» սիրո մտերմություն, Աստծո ընտանիք
- Որդին եռանդով պատմում էր Հոր մասին
- Դա հենց այն է, ինչ Աստված ուզում է, որ մենք անենք
- Եթե ես չեմ պատմում Հոր մասին, ուրեմն չեմ հասկանում Աստծո Ընտանիքն ու Ավետարանը։

"only begotten Son ... he hath declared him" (18) «բայց միածին Որդին... Նա պատմեց» (18)

- He declared the Father continually and always
- He was passionately loyal to His Father
  - Totally committed to His Family!
- Christ's mind was ABSOLUTELY FOCUSED on the Father.
- "I declare to the world what I have heard from Him... I do nothing on my own but speak just what the Father has taught me." (Jn 8:26,28)

- Նա շարունակ պատմում էր Հոր մասին
- Նա հավատարիմ էր Իր Հորը
- Ամբողջությամբ նվիրված Իր Ընտանիքին
- Քրիստոսի միտքը կենտրոնացած էր Հոր վրա
- «Ես ինչ որ Նորանից լսեցի, այն եմ խօսում աշխարհքի մէջ... Ես իմ անձիցը ոչինչ չեմ անում. այլ ինչպէս իմ Հայրը սովորեցրեց ինձ, այն եմ խօսում» (Հովհ. 8:26,28)

"only begotten Son, which is in the bosom of the Father, he hath declared him" (verse 18)

«բայց միածին Որդին, Հօր ծոցումը լինողը, նա պատմեց» (խոսք 18)

- The Word -Jesus came to this Earth to declare His Father.
  - not to teach a message about the Word/Christ.
- Let's not confuse this vision

- Խոսքը` Հիսուսը, եկավ այս երկիր Իր Հոր մասին պատմելու համար։
- Եկեք մոլորության մեջ չընկնենք

Part 2 Մши 2

Մկրտիչը

- his birth was due to the direct and miraculous intervention of God (Luke 1:7, 13)
- he was "filled with the Holy Spirit even from his mother's womb" (Luke 1:15)
- he was a man sent from God" (John 1:6)
- he was sent to prepare the way of the Lord (Matthew 3:3)
- the Lord said about him, "Among them that are born of women there has not risen a greater than John the Baptist" (Matthew 11:11)
- he had the high honor of baptizing the Lord Jesus.
- he points to Him as "the Lamb of God which taketh away the sin of the world."

Հովհաննես

- նրա ծնվեց Աստծո հրաշալի, անմիջական միջամտությամբ (Ղուկ. 1:7, 13)
- նա «դեռ իր մօր որովայնիցը Սուրբ Հոգով կ՛լցուի» (Ղուկ. 1:15)
- նա Աստծուց էր ուղարկված (Հովհ. 1:6)
- Նա ուղարկված էր Տիրոջ ճանապարհը պատրաստելու (Մատթ. 3:3)
- Նրա Մասին Տերն ասաց. «Կանանց ծնածների մէջ չէ վեր կացել Յովհաննէս Մկրտչից մի մեծը» (Մատթ. 11:11)
- նա Հիսուս Քրիստոսին մկրտելու մեծ պատվին արժանացավ
- Նա Հիսուսի մասին ասում է. «Աստուծոյ Գառը, որ վեր է առնում աշխարհքի մեղքը»։

- John's baptizing activity attracted a great deal of attention.
- A delegation was sent by "the Jews" to interrogate the Baptist.
  - consists of "priests and Levites"
  - representatives from the temple.

Հովհաննես Մկրտիչը

- Հովհաննեսի մկրտությունը մեծ ուշադրության էր արժանանում մարդկանց կողմից
- Պատվիրակություն ուղարկվեց «Հրեաների» կողմից Մկրտչին հարցուփորձ անելու համար։
- այն բաղկացած էր «քահանաներից և Ղևտացիներից»
- և Տաճարի ներկայացուցիչներից

Մկրտիչը

The Jews were probably thinking

- What is this odd man trying to do?
- Is John himself is an "endtimes" prophet calling Israel to justice?
- Is he putting the nation on notice because God is about to intervene?

Հովհաննես

- Հրեաները, հավանաբար, այսպես էին մտածում.
- Ի՞նչ է փորձում անել այս տարօրինակ մարդը։
- Մի՞ թե Հովհաննեսը վերջին ժամանակների մարդարեն է, որն Իսրայելին արդարության կոչ պիտի անի
- Արդյո՞ք նա մարդկանց զգուշացնում է, որովհետև Աստված պատրաստվում է միջամտել։

- The Baptist had no religious training
- he held no position of honor in the temple
- he was not identified with either the Pharisees or the Sadducees.
- From where did he received his authority? Who commissioned him?

Հովհաննես Մկրտիչը

- Մկրտիչը ոչ մի կրոնական կրթություն չէր ստացել
- նա ոչ մի դիրք չէր զբաղեցնում տաճարում
- նա ոչ Փարիսեցի էր, ոչ էլ Սադուկեցի
- Որտեղի՞ց էր նա ստացել այդ իշխանությունը։ Ու՞մ կողմից էր նա նշանակված։

"And they asked him, are you Elijah? And he said, I am not" (John 1:21). Եւ Նորան հարցրին.Եղիա՞ն ես. Եւ նա ասեց. Չեմ (Հովհ. 1:21). ։

They were expecting Elijah or the Prophet

(1). When the Lord asked His disciples, "Whom do men say that I the Son of man am?" they answered, "Some say that you are John the Baptist (who had been slain in the interval), some Elijah, and others Jeremiah, or one of the prophets" (Matthew 16:13, 14).

Նրանք սպասում էին Եղիային կամ Մարդարեին

(1). Երբ Տերը հարցրեց աշակերտներին. « Մարդիկ ինձ համար ո՞վ են ասում, որ մարդի Որդին լինի։ Նորանք էլ ասեցին. Ոմանք՝ թէ Ցովհաննէս Մկրտիչն է (որն արդեն սպանված էր այդ ժամանակ),. Իսկ միւսները՝ Եղիան. Ուրիշներն էլ՝ Երեմիան, կամ մարդարէների մէկը»։

(Մատթ. 16:13, 14).

John the Baptist Մկրտիչը

- (2) Expecting Elijah to return and to perform a ministry just before the second coming of Christ.
- "Behold, I will send you Elijah the prophet before the coming of the great and dreadful day of the Lord: And he shall turn the heart of the fathers to the children, and the heart of the children to their fathers, lest I come and smite the earth with a curse" (Mal. 4:5, 6).

Հովհաննես

Սպասում էին, որ Եղիան վերադառնա և ծառայի Քրիստոսի երկրորդ դալուստից առաջ։

• «Ահա ես կ'ուղարկեմ ձեզ համար Եղիա մարդարէն, Տիրոջ մեծ և ահեղ օրը դալուց առաջ. Եւ նա պիտի դարձնէ հայրերի սիրտը դէպի որդիքը և որդկանց սիրտը՝ դէպի իրանց հայրերը. Որ մի դուցէ ես դամ և երկիրը զարկեմ ծանէծքով»։ (Մաղ. 4:5, 6).

Մկրտիչը

- Next, John's interrogators asked him, "Are you that prophet?" "No." (1:21).
- What "prophet?"
- The one predicted through Moses. "The Lord thy God will raise up unto thee a prophet from the midst of thee, of your brethren, like unto me; unto him you shall hearken... I will raise them up a prophet from among their brethren, like unto thee, and will put my words in his mouth; and he shall speak unto them all that I shall command him." (Deut. 18:15, 18)

Հովհաննես

- Դրանից հետո Հովհաննեսին մոտ ուղարկվածները հարցրին. «Դու մարդարե՞ն ես»։ «Ոչ»։ (1:21).
- Ի՞նչ «մարդարեի» մասին է խոսքը։
- Այն մարգարեի, որի մասին ասել է Մովսեսը։
- «Քո Եհովայ Աստուածը քո միջիցը քո եղբայրներիցը ինձ պէս մի մարդարէ վեր կ'կացնէ քեղ համար. Նորան լսեցէք. Քեղ պէս մի մարդարէ վեր կ'կացնեմ նորանց համար իրանց եղբայրների միջիցը, և իմ խօսքերը նորա բերանումը կ'դնեմ. Եւ նա կ'ասէ նորանց ինչ որ նորան պատուիրեմ»։ (Երկր. Օր.. 18:15, 18)

Questioning continues by the delegation:

- "Why baptize you then, if you be not that Christ, nor Elias, neither that prophet?" (John 1:24, 25).
   By what right did he baptize people?
  - disputing John's right to preach
  - challenging his authority to baptize.
  - Trying to intimidate him

Հովհաննես Մկրտիչը

Ուղարկվածները շարունակում են հարցեր տալ

• «Ապա ի՞նչու ես մկրտում, եթե դու ոչ Քրիստոսն ես և ոչ Եղիան, և ոչ մարդարէն»։ (Հովն. 1:24, 25)

Ի՞նչ իշխանությունով էր նա մկրտում մարդկանց.

- Կասկածի էին ենԹարկում Հովհննեսի քարոզելու իրավունքը, մկրտելու նրա իշխանուԹյունը
- Փորձում էին վախեցնել նրան

The problem with the Jews? Ո՞րն էր խնդիրը հրեաների հետ

The context is baptism:

- Judaism knew about ritual washings and ceremonial cleansing.
- Jews baptized Gentiles who had converted to Judaism.
- John, however, was calling Jews to be baptized (1: 26).
  - Is this a new religious order?
  - A new religion that would change them as Jews?
- So they asked, "Who are you?"

Խնդիրը մկրտության հետ էր կապված.

- Հրեաները գիտեին, որ գոյություն ունի լվացման արարողություն, մաքրման ծիսակարգ
- Հրեաները մկրտում էին հեթանոսներին, որպեսզի վերջիններս դառնան դեպի Հուդաիզմը
- Սակայն Հովհաննեսը հենց հրեաներին էր մկրտության կոչ անում (1: 26)
- Մի՞ թե սա մի նոր կրոնական կարգ է
- Մի նոր կրոն, որ կփոխեր հրեաներին
- Այդ պատճառով էլ նրանք հարցնում էին Հովհաննեսին. «Ո՞վ ես դու»։

Հովհաննես Մկրտիչը

- "Then said they unto him, Who are you? that we may give an answer to them that sent us."
- Here is his answer. "He said, I am the voice of one crying in the wilderness, Make straight the way of the Lord, as said the prophet Isaiah" (John 1:23; Isa 40: 3).
- «Արդ ասեցին նորան. Ապա ո՞վ ես, որ պատասխան տանք մեզ ուղարկողներին»։
- Ահա թե ինչպես նա պատասխանեց. «Ես եմ անապատումը կանչողի ձայնը, թէ Ուղղեցէք Տիրոջ ճանապարհը, ինչպէս Եսայիա մարդարէն ասեց»։ (Հովհ.1:23; Ես. 40: 3).

- When John referred to himself as "the voice," he used the very term which the Holy Spirit had used of him(700 yrs ago, in Isa.)
- Christ is "the Word;"
- John was but "the voice."
- His mission and the purpose of his ministry was to bear witness to "the Word."

Հովհաննես Մկրտիչը

- Երբ Հովհաննեսն իրեն կոչեց «ձայն», նա օգտագործեց այն նույն տերմինը, որը Սուրբ Հոգին էր օգտագործել նրա մասին խոսելիս (700 տարի առաջ Եսայի գրքում)
- Քրիստոսը Խոսքն է,
- իսկ Հովհաննեսը ձայնը
- Նրա առաքելու**թյունը և** ծառայության նպատակը «Խոսքի» մասին վկայելն էր

"Behold, the Lamb of God, who takes away the sin of the world" John 1: 29 «Անա Աստուծոյ Գառը, որ վեր է առնում աշխարնքի մեղքը» Հովն. 1:29

- "Behold, the Lamb of God, who takes away the sin of the world."
- Prophecy in Ps. "For as high as the heavens are above the earth, so great is his love for those who fear him; as far as the east is from the west, so far has he removed our transgressions from us." (Ps 103: 11-12)
- «Ահա Աստուծոյ Գառը, որ վեր է առնում աշխարհքի մեղքը»։
- Սաղմոսների մարդարեությունը. «Այլ որքան որ բարձր է երկինքը երկրիս վերայ, այնքան զօրաւոր է նորա դութը իրանից վախեցողների վերայ։ Որքան որ արևելքը հեռու է արևմուտքիցը, այնքան Նա հեռացրեց սեզանից սեր յանցանքները»։

(Սաղմ. 103: 11-12)

Behold, the Lamb of God Անա Աստծո Գառը

- The concepts of "taking away," "remove" and the "lamb" were familiar to the Jews, at least to the Pharisees.
- John was saying: this Messiah is now here!

- Հրեաները, նամանավանդ Փարիսեցիները, ծանոթ էին «վեր առնել», «հեռացնել» և «գառ» հասկացություններին։
- Հովհաննեսն ասում էր` Այդ Մեսսիան հիմա այստեղ է։

the Lamb of God Աստծո Գառը

- Lamb's work:
  - The sacrificial lamb offered in atonement for sin. (Lev 4:27-35)
    - Atonement = reconciliation
  - Passover lamb: the blood shed to protect the people from death. (Ex 12:1-13)
- Lamb's character: gentle and meek

- Գառի աշխատանքը.
- Զոհաբերվող Գառը առաջարկվեց որպես հատուցում մեղքերի դիմաց (Ղև. 4:27-35)
- Հատուցում = հաշտեցում
- Գառան Զատիկը. Արյուն Թափվեց մարդկանց մահից պաշտպանելու համար։ (Ել. 12:1-13)
- Գառան բնավորությունն է խոնարհ, հեղ

"I saw the Spirit come down from heaven as a dove and remain on him..."who will baptize with the Holy Spirit." (1: 32, 33) «Տեսնում էի Հոգին, որ աղաւնու պէս վայր էր գալիս երկնքիցը և Նորա վերայ ում... Նա է Սուրբ Հոգով մկրտողը»։ (1: 32, 33)

- QUESTIONS & DISCUSSION
- What is Baptism with/in the Holy Spirit? Explain.
- What is the outcome?
- Your answers ....

- ՀԱՐՑԵՐ, ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ
- Ի՞նչ է Սուրբ Հոգով մկրտությունը։ Բացատրեք։
- Ո՞րն է դրա արդյունքը։
- Ձեր պատասխանները ...

"I saw the Spirit come down from heaven as a dove and remain on him..."who will baptize with the Holy Spirit." (1: 32, 33)

«Տեսնում էի Հոգին, որ աղաւնու պէս վայր էր գալիս երկնքիցը և Նորա վերայ մնում... Նա է Սուրբ Հոգով մկրտողը»։ (1: 32, 33)

- Baptism with the Holy Spirit? "filled with the Holy Spirit." (Acts 2: 4)
- When God gives, He always gives in full. But, we appropriate it at different measures and at different times:
- Spirit Baptism:
  - Intimate, all-powerful abiding
  - Is the life and power of holy Life
  - A heart overflowing with Love
  - Courage and boldness in Witnessing
  - Power to bless others

- Սուրբ Հոգով մկրտությու՞նը։ «Լցված Սուրվ Հոգով» (Գործը 2: 4)
- Երբ Աստված տալիս է, Նա միջտ ավելցուկով է տալիս։ Բայց մենք վերցնում ենք դա տարբեր ձևերով, այլ ժամանակ։
- Հոգու Մկրտությունը.
- Մտերիմ, ամենագոր
- Սուրբ Կյանքով ապրելու զորություն
- Սիրով լցված սիրտ
- Քաջություն և խիզախություն վկայելու համար
- Իշխանություն մարդկանց օրհնելու համար

The 4 new disciples (1: 35– 42) 4 նոր աշակերտները (1: 35– 42)

- The first two, disciples of the Baptist, heard John proclaiming Christ as "the lamb of God," and, in consequence, promptly followed Jesus. One of them was Andrew.
- Առաջին երկուսը` Մկրտչի աշակերտները, լսեցին, որ Հովհաննեսը Քրիստոսին «Աստծո Գառ» է կոչում, և հետևեցին Հիսուսին։ Դրանցից մեկը Անդրեասն էր։
- Andrew finds his brother Simon Peter "We have found the Messiah" and brings him to Jesus.
- Անդրեասը գտնում է իր եղբայր Սիմոն-Պետրոսին, ասում նրան. «Մենք գտել ենք Մեսսիային», և բերում նրան Հիսուսի մոտ։

The 4 new disciples (1: 35– 42) 4 նոր աշակերտները (1: 35– 42)

- Philip, the third one, seemed to have no believer to help him.
   Jesus says to him: "Follow Me."
- Nathanael, was sought out by now converted Philip, and was warmly invited to come and see Christ for himself.
- Փիլիպոսը` երրորդ աշակերտը, ոչ մի հավատացյալ չուներ իր շուրջը։ Հիսուսն ասաց նրան. «Հետևիր Ինձ»։
- Նաթանաելին գտնում է նոր դարձի եկած Փիլիպոսը և հրավիրում նրան գալու և Հիսուսին անձամբ տեսնելու։